

Švedski tinejdžeri voze Porschee i BMW-e, vozačka im nije potrebna

Kategorija: MAGAZINAŽurirano: Srijeda, 22 Ožujak 2023 08:12

Objavljeno: Srijeda, 22 Ožujak 2023 08:12

Premlada za vozačku dozvolu s 15 godina Evelina Christiansen već vozi elegantan BMW u Švedskoj gdje tinejdžeri mogu voziti bilo koji automobil modificiran tako da mu brzina ne može premašiti 30 km na sat.

Propis star gotovo stoljeće koji se izvorno primjenjuje na poljoprivredna vozila dopušta mladima od 15 i više godina da voze bez vozačke dozvole, pod uvjetom da je vozilo preinačeno tako da ima najveću brzinu od 30 km/h.

Nazvani "A-traktori" ti su automobili i kamioni postali toliko popularni posljednjih godina da su vlasti sada zabrinute zbog porasta prometnih nesreća.

"Dobila sam ga prije godinu dana u travnju za rođendan", kaže Evelina ponosno za AFP ispred svog tamnoplavog BMW-a serije 5 na prilazu obiteljske kuće u južnom predgrađu Stockholma.

Poklon je nagrada za uspjeh u školi.

Tinejdžeri u drugim zemljama moraju se zadovoljiti mopedom ili skuterom dok ne dobiju vozačku dozvolu, no mladi Šveđani mogu voziti gotovo svako vozilo koje ima ograničenu brzinu.

U bogatim predgrađima Stockholma djeca se mogu redovito vidjeti kako voze Porsche Cayenne.

"Obično ga koristim kad idem u školu ili za izlazak s prijateljima", kaže Evelina.

Za "A-traktor" obavezni su trokutasti znak upozorenja otraga koji označavaju sporo vozilo i kuka za vuču prikolice.

Stražnje sjedalo također mora biti uklonjeno, tako da u vozilu mogu biti samo vozač i suvozač.

Potrebna je samo dozvola za moped dostupna s navršениh 15 godina ili dozvola za traktor od 16.

Sustav je iznenađujuće blag u zemlji poznatoj po zalaganju za sigurnost na cestama - sigurnosni pojas u tri točke švedski je izum i po strogim pravilima za vožnju pod utjecajem alkohola.

Sustav je postao blaži sredinom 2020., kada je postalo moguće elektronički ograničiti maksimalnu brzinu vozila, što je uvelike olakšalo modificiranje modernih automobila.

San o neovisnosti

Prvobitno namijenjen mladima u ruralnim područjima, propis sve više koriste gradska djeca pa se broj registriranih A-traktora udvostručio na 50.000 u samo dvije i pol godine u zemlji od 10,3 milijuna stanovnika.

Preteče današnjih A-traktora nastale su tijekom depresije 1930-ih, kad je vladala nestašica poljoprivredne opreme.

Švedski tinejdžeri voze Porschee i BMW-e, vozačka im nije potrebna

Kategorija: MAGAZINAžurirano: Srijeda, 22 Ožujak 2023 08:12

Objavljeno: Srijeda, 22 Ožujak 2023 08:12

Kako bi potaknula izradu jeftinih vozila dok su traktori još bili nedostupni poljoprivrednicima, vlada im je dopustila da sastavljaju jednostavne automobile.

U 1950-ima, s napretkom gospodarstva, pravi traktori postali su češći te se potreba za priručnim domaćim vozilima počela smanjivati.

Na selu su ih mladi ljudi bez dozvole sa zadovoljstvom koristili za kretanje, osobito u područjima bez mnogo javnog prijevoza.

Država je formalizirala korištenje A-traktora propisom iz 1963., koji se desetljećima pomno njegovao u ruralnoj Švedskoj.

Vlasti su tek 2018. uvele obveznu provjeru ispravnosti vozila.

Mnogim tinejdžerima sa sela A-traktor simbolizira san o neovisnosti.

U gradu Karlstadu na zapadu Švedske, 17-godišnja Ronja Lofgren redovito privlači pažnju svojim kamionom Scania Vabis od 5,5 tona iz 1964. godine, koji je njezin otac spasio s otpada.

Tinejdžerka je ukasila obnovljeni kamion blistavom crveno-plavom bojom i puno prednjih svjetala. Moto "Kraljica ceste" postavljen je na prednju stranu, a "Go with style" na stražnju.

"Kad sam u početku išla u grad, svi su me snimali pametnim telefonima", rekla je tinejdžerka za AFP.

Porast nesreća

Nakon porasta novih registracija, osiguravatelji i policija izrazili su zabrinutost zbog više od peterostrukog povećanja nesreća u kojima su sudjelovali A-traktori u pet godina.

Broj ozlijeđenih premašio je brojku od 200 godišnje, a samo u 2022. zabilježena su četiri smrtna slučaja.

Za ostale je skok postao poslovna prilika.

Oskar Flyman (21) i njegov mlađi brat pokrenuli su posao 2021. pretvarajući automobile u A-traktore.

"Možete pronaći A-traktore od 30.000 kruna (2700 eura) do 200.000 kruna (18.000 eura)", rekao je Flyman, pojašnjajući da tipična konverzija stoji oko 25.000 kruna imate li otprije automobil.

U svojoj garaži u predgrađu sjeverno od Stockholma punoj Audijs i BMW-a, rade oko pet do šest preinaka mjesečno.

Švedska uprava za promet nedavno je predložila da, kao i kod običnih automobila, korištenje sigurnosnih pojaseva i zimskih guma postane obvezno. (Hina)

Švedski tinejdžeri voze Porschee i BMW-e, vozačka im nije potrebna

Kategorija: MAGAZINAžurirano: Srijeda, 22 Ožujak 2023 08:12

Objavljeno: Srijeda, 22 Ožujak 2023 08:12

